

ทักษะกำกับดูแลตนเองได้ (personal mastery) หรือวินัยในตน (self-discipline) เป็นสุดยอดของทักษะทั้งปวง เป็นทักษะพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี ชีวิตที่พอเพียง การศึกษาต้องปูพื้นฐานทักษะนี้ให้แก่เด็กทุกคน ย้ำว่า แก่เด็กทุกคน

และย้ำว่า เป็นหน้าที่ของระบบการศึกษาที่เป็นทางการ ที่จะต้องรับผิดชอบปลูกฝังทักษะ หรือลักษณะนิสัยนี้ ให้แก่เด็กทุกคน โดยผมเชื่อว่า ทำได้โดยวิธี “สอนแบบไม่สอน”

วิธีการที่แยบยลยิ่ง เล่าไว้ในหนังสือ [ครูนอกกรอบกับห้องเรียนนอกแบบ](#)

การที่เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่น แล้วบางคนเสียคน จากการติดเน็ต ติดเกม ติดยาเสพติด มั่วเซ็กส์ ตั้งครรภ์ ฯลฯ นั้น เป็นดัชนีบอกความล้มเหลวหย่อนของการศึกษา เป็นผลจากความล้มเหลวสะสมทีละน้อยๆ ในเรื่องการพัฒนาทักษะการกำกับดูแลตนเองของเด็ก ครูทุกคนที่เคยสอนเด็กที่เสียคนตอนวัยรุ่น ควรได้ตระหนักว่าการเสียคนของเด็กคนนั้น ตนมีส่วนรับผิดชอบด้วย และควรนำมาเป็นเครื่อง กระตุ้นเตือนตนเอง ให้แสวงหาวิธีวางพื้นฐานทักษะกำกับดูแลตนเองให้หนักแน่นกว่านี้

นี่คือการสร้างภูมิคุ้มกัน ให้แก่ศิษย์ ให้อยู่ในสังคมสมัยใหม่ ที่เต็มไปด้วยอภัยมุข ได้อย่างไม่เข้าไปเลือกกลัว ในสมัยโบราณ ปราชญ์สอนว่า ทางอภัย ๔ ได้แก่ เป็นนักรบเล่ห์เหลี่ยม เป็นนักรบเล่ห์สุรา เป็นนักรบเล่ห์พนัน และ คบคนชั่วเป็นมิตร หรือบางทีเราพูดกันว่า สุรา นารี พาสี กีฬาบัตร คำสอนเหล่านี้ยังเป็นจริงในชีวิตสมัยใหม่ แต่มีทางเชื่อมอื่นๆ เพิ่มขึ้นมาอีกมากมาย เช่นติดเกม ติดเน็ต บ้าสินค้าแบรนด์เนม ฯลฯ เพราะสังคมสมัยใหม่ได้พัฒนาตัวล่อตัวลวง เพื่อแสวงประโยชน์จากวัยรุ่นมากมาย และนับวันจะเพิ่มขึ้นทั้งชนิดของตัวล่อตัวลวง และทั้งความรุนแรงหรือความแยบยลของการลวง จนคนทั้งสังคมไม่รู้สีกว่าถูกลวง

การฝึกศิษย์ให้รู้เท่าทันสิ่งลวงหลอกเหล่านี้ เพื่อให้ควบคุมกำกับตนเองได้ ไม่ให้ติดกับ หรือตกเป็นเหยื่อ จึงต้องเอาเรื่องราวของการตกเป็นเหยื่อมาเป็นกรณีศึกษาที่เรียกว่า CBL (Case-Based Learning) รวมทั้งการเรียนรู้ทักษะเชิงซ้อนจากการทำงาน หรือทำโครงการชนิดต้องดำเนินการระยะยาว ตามแนวทางของครูเรฟ

ในหนังสือ

[ครูนอกกรอบกับห้องเรียนนอกแบบ](#)

อาจฝึกนักเรียน ด้วยวิธีการกระตุ้น Executive function ในสมอง ด้วยวิธีการตาม [บันทึกนี้](#)

ฝึกศิษย์ให้เป็นคนที่ควบคุมตนเองได้

เขียนโดย วิจารณ์ พานิช

วันศุกร์ที่ 27 กันยายน 2013 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 27 กันยายน 2013 เวลา 07:44 น.

วิจารณ์ พานิช

๒๓ ส.ค. ๕๖

ระหว่างนั่งรถยนต์ไป อ. บ้านแหลม จ. เพชรบุรี

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [Prof. Vicharn Panich](#)